

ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੱਤਲ ਜੋ

ਰੋਹਿਨ ਕੁਮਾਰ ਸਚਦੇਵਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ,- ਉੱਤਰਦਾਤਾ

Crl. ਐਮ. ਨੰਬਰ 50338/2003 ਦਾ ਐਮ

6 ਅਪ੍ਰੈਲ 2004

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 -ਐਸ. 190 ਅਤੇ 319 - ਜਾਅਲੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ - ਪੁਲਿਸ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਰਨਲ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ - ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਬੂਤ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੁਰਮ ਵਿਚ—ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਅੰਤਮ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੰਮਨ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ—ਕੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 190 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। - ਰੋਕੀ ਗਈ, ਨਹੀਂ—190 ਕਰੋੜ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। ਪੀਸੀ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਨਲ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੁਝ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ 319 ਕਰੋੜ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਮਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੀ.ਸੀ

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵਾਧੂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਦੌਰਾਨ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੁਝ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਲਬ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ।

(ਪਰਾ 23)

ਅੱਗੋਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਬਜਾਜ, ਪਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਬਜਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 18 ਜੂਨ, 1998 ਨੂੰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਪੂਜਾ ਨੇਗੀ ਨੇ 10 ਜੂਨ, 1998 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਸਬੂਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਵਾਧੂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਸਮੇਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ,

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 190(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰਨਾ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸੰਮਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਦੇ ਤਹਿਤ 319 ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(ਪਰਾ 25)

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਪੀ.ਐਸ.ਹੁੰਦਲ, ਸੀ

ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.

(1) ਇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ ਕਿ>ਇਸ ਲਈ ■ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ (ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਕੋਡ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਕੁਝ ਇਸਤਰਾਸਾ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਅੰਤਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਲਈ: ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅੰਤਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਵਾਧੂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(2) ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 5 ਮਿਤੀ 13 ਫਰਵਰੀ, 1998 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਰੁਣ ਬਜਾਜ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 420, 467, 468, 471 ਅਤੇ 474 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਜਾਅਲੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ

ਮੁੱਖ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ, ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਅੰਗਰੀਣ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਖੱਬੀ ਲੱਤ ਛੋਟੀ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਰੁਣ ਬਜਾਜ ਇੱਕ ਅੰਗਰੀਣ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਇੱਕ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀ।

(3) ਉਪਰੋਕਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਰੋਬਿਨ ਕੁਮਾਰ ਸਚਦੇਵਾ ਵੀ ਜਾਅਲੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਪੂਜਾ ਨੇਗੀ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਬਜਾਜ ਅਤੇ ਪਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਬਜਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਰੋਬਿਨ ਕੁਮਾਰ ਸਚਦੇਵਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਵਰੁਣ ਬਜਾਜ, ਕਵਿਤਾ ਗਰਗ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਤੋਂ ਨੌਕਰੀ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਲਏ ਸਨ। ਖਾਲੀ ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਲਏ ਸਨ। ਪਰ, ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਰੋਬਿਨ ਕੁਮਾਰ

ਸਚਦੇਵਾ ਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਪਾਇਆ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਚਲਾਨ ਸਿਰਫ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਰੁਣ ਬਜਾਜ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 467, 468, 471, 474 ਸਮੇਤ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.

(4) ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ 1st ਕਲਾਸ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 190(I)(b) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ।

(5) ਕਥਿਤ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ 29 ਸਤੰਬਰ, 2000 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਰੁਣ ਬਜਾਜ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ 1 ਮਾਰਚ, 2002 ਤੱਕ ਛੇ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਛੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਨਾ ਬੋਲੇ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ।

(6) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 190(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ। ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ

ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਗਵਾਹਾਂ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦਾ ਸੰਮਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੀ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਕ ਚੀਫ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਆਪਣੇ 8 ਅਕਤੂਬਰ, 2002 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਵ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਬਜਾਜ ਅਤੇ ਪਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਬਜਾਜ ਦੇ ਬਿਆਨ 18 ਜੂਨ, 1998 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਅਤੇ 10 ਜੂਨ, 1988 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੂਜਾ ਨੇਗੀ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵੀ ਧਾਰਾ 420, 467, 468, 471 ਅਤੇ 474 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਕੋਲ ਕਾਫੀ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉਕਤ ਜੁਰਮ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

(7) ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੰਮਨਿੰਗ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਕਤ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, - ਮਿਤੀ 8 ਮਈ, 2003 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਸੰਮਨ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸਦੀ ਕਾਇਮੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਨੁਕਤੇ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਬੇਕਸੂਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਵੀ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੁਝ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ

ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 190(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਮਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਸਤਰਾਸਾ। ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹ ਨੇ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ। ਹੁਣ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ 3/4 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 190(1) ਤਹਿਤ ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਸਮੇਂ ਉਕਤ ਸਮੱਗਰੀ ਉਪਲਬਧ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਕਤ ਸਮੱਗਰੀ ਬਾਰੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 190(1) ਤਹਿਤ ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(8) ਪਰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ (ਧਾਰਾ 161 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ) ਕੋਡ) ਧਾਰਾ 120-ਬੀ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 420, 467, 468, 471, 474 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕਾਫੀ ਸੀ, ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(9) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਸੰਸ਼ੋਧ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਠਾਇਆ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ 27 ਸਤੰਬਰ, 2003 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਕਤ ਸੋਧ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਜੋ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 173 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਾਫੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁੱਢਲੀ ਸੀ। ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਸਹੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਗਵਾਹੀ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 190(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ.

(10) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਐਸ. ਹੁੰਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬੇਕਸੂਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਕਥਿਤ ਜੁਰਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 173 ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 2 ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਸਮੇਤ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਵਰੁਣ ਬਜਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸ

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਲਬ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਵਰੁਣ ਬਜਾਜ ਖਿਲਾਫ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਛੇ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਵਾਹ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੱਥਹੀਣ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਸਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 190(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਪੜਾਅ ਉਹ ਪੜਾਅ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 190(1) ਤਹਿਤ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸੰਮਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਧੂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(11) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 190(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸੰਮਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਯਾਨੀ, ਪੁਲਿਸ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਵੈਧ ਸੀ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਰ ਸੀ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

(12) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ny (1) 1991 CrI ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਐਲਜੇ 887

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਪੜਾਅ ਭਾਵੇਂ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਸਮੇਂ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਮਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪੜਾਅ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵਾਧੂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ SWIL ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। (2) ਅਤੇ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (3)।

(13) ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਾਂਚ, ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੀ ਆਮ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੋਡ ਦਾ ਅਧਿਆਇ XII ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕਾਗਨੀਜ਼ੇਬਲ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 173(2) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੋ। ਫਿਰ ਕੋਡ ਦਾ ਅਧਿਆਇ XIV ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ੱਠਦਾ ਹੈ। ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ-

- (a) ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਜੇ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਹੈ;
- (b) ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਅਧੀਨ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਲਣ 'ਤੇ; ਅਤੇ
- (c) ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਤੇ, ਕਿ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(14) ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਿਆਂਇਕ ਦਿਮਾਗ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ

(2) (2001) 6 SCC 670
;3> , '1993) 2 SCC 16

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ। ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਵੇਗਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਲਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੰਜੀਦਾ ਲੈਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। . ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਫਸਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਪਰਾਧ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 209 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਸੀ। ਪੁਰਾਣੇ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਇਸ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਦੋਸ਼ੀ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ 'ਕੇਸ'। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਰੀਡਿੰਗ ਤੋਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 209 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ

ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੰਨ੍ਹ ਲੈਣ ਲਈ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਜੁਰਮ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(15) ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਵੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਹੋਰ ਲੋਕ ਵੀ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ। ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 202 ਦੁਆਰਾ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 204 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 156(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੁਰਮ ਦੀ ਖੁਦ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਸਮੇਂ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(16) ਫਿਰ ਮੁਲਜਮ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪੜਾਅ ਆ ਗਿਆ ਜਿਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 239 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰਨ 'ਤੇ। ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਜੇਕਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 240 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰੇਗਾ। ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 227 ਅਤੇ 228 ਅਧੀਨ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੈਸ਼ਨ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(17) ਫਿਰ ਅਗਲਾ ਪੜਾਅ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੈ। ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਨਾ ਉਲਝੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਤੀਜਾ ਪੜਾਅ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਪਦੇ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

—(1) ਡਬਲਯੂਟੀਅਰ, ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਅਪਰਾਧ

ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

- (2) ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ।
- (3) ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਸੰਮਨ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ,
- (4) ਜਿੱਥੋਂ ਅਦਾਲਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਦ-
 - (a) ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ:
 - (b) ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(18) ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਲਈ ਜੁਰਮ ਦੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋ ਪੜਾਅ ਹਨ। ਉਹ ਹਨ (i) ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 173(2) ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ (ii) ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 173(8) ਅਧੀਨ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਗਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ। ਦੋਵਾਂ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ, ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੋ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ, ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਤੀਸਰਾ ਪੜਾਅ ਜਿੱਥੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੁਰਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(19) ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਤੀਜੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੁਝ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਜੋੜੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ।

(20) ਆਰਸੀ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਰਡੀਵੀਜ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਐਫਓ ਥੀਆਫੋਰਸਾਇਡ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ

ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

"29. ਕੇਸ-ਲਾਅ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਸੁਪਰਾ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 190, ਸੀ.ਆਰ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ. ਪੀਸੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਨਿਆਂਇਕ ਮਨ ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ 173 ਕਰੋੜ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੀ.ਸੀ., ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਸਾਰੇ ਅਰੋਪੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਨਿਆਂਇਕ ਫੰਕਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਧਿਰ ਦੁਖੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਾਰਵਾਈ S. 190. ਕਰੋੜ ਦੇ ਪੜਾਅ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੀ.ਸੀ., ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਵਚਨਬੱਧ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਕੋਲ 190 ਕਰੋੜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐੱਸ. 362, ਸੀ.ਆਰ. ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪੱਟੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੀ.ਸੀ. ਪੀਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ 319 ਕਰੋੜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। PC ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, S. 319 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ 'ਸਬੂਤ' Ss ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। 173, 227, 228, 239 ਜਾਂ 240 ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚ 'ਸਬੂਤ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਐਸ.ਐਸ. ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਸੀ। 173, 227, 228, 239 ਜਾਂ 240 'ਸਬੂਤ' ਹੋਣ ਲਈ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸ. 319, ਸੀ. PC ਇਸ ਲਈ, 'ਸਬੂਤ' ਜਿਵੇਂ ਕਿ S. 319 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਕਰੋੜ. PC ਨੂੰ Ss ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। 173, 227, 228, 239 ਜਾਂ 240 ਕਰੋੜ। ਪੀ.ਸੀ

30. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਟ੍ਰਿਜ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਸਿਮਹਾ ਰੈੱਡੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਸੱਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ 319. ਕਰੋੜ. PC, 190 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਕਰੋੜ। ਪੀਸੀ ਬਚੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ

173 ਕਰੋੜ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। - ਪੀਸੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ S. 319 ਕਰੋੜ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ। ਪੀਸੀ 190 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ. ਕਰੋੜ। PC ਨੂੰ S. 319, Cr ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਓਵਰਲੈਪ ਕਰਨ ਜਾਂ ਓਵਰਲੈਪ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। PC"

(21) ਇਸ ਲਈ, ਬੈਂਚ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ

ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਧੀਨ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪੜਾਅ ਪਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਜੋਂ ਮਾਰਕ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਜੋੜਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ।

(22) ਇੱਥੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇੱਥੇ, 1! ਕੁਝ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ SWIL ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕੁਝ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ। ਤੈਨਾਤੀ ਦੀ ਅਗਲੀ ਤਰੀਕ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 2 'ਚ ਦਰਸਾਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਿਆਂ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਦਰਜ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਫਿਰ ਬਾਅਦ 'ਚ ਪੋਸਟਿੰਗ ਦੀ ਅਗਲੀ ਤਰੀਕ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੰਮਨ ਲੈਣ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੰਮਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਦਿਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਭੇਜਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੋਸ਼-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਧਾਰਾ 319 ਤਹਿਤ ਸੰਮਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:

“ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 190 ਕਰੋੜ ਦੇ ਉਪਬੰਧ PC ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦਾ ਹੈ

ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਨਹੀਂ। ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 204 ਸੀ.ਆਰ. ਪੀਸੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ/ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਉਸਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 173 (2) ਸੀ.ਆਰ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ. ਪੀ.ਸੀ., ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਧਾਰਾ 190(1)(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੰਬੰਧਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 319 ਕਰੋੜ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ

ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। PC ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਧਾਰਾ 2 (ਜੀ) ਸੀਆਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪੀ.'ਸੀ. ਨਾ ਹੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਹ ਧਾਰਾ 190 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਕੇ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਧਾਰਾ 190 ਕਰੋੜ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੀਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੁਝ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਗਲੀ ਤਰੀਕ ਨੂੰ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮੱਗਰੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(23) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ 16 ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ 1 ਨੇ ਸੀਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 190(1) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਧਾਰਾ 319 ਕਰੋੜ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ PC ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਹ ਪੜਾਅ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 209 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਗਲੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਦੋਸ਼ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਆਰ.ਸੀ. ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕਿ ਇੱਕ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਕ ਤੱਥ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਅਧੀਨ ਵਾਧੂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਟੇਜ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਨਾਲ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ। ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਮਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਅਧੀਨ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ।

(24) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

(25) ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 173 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਪੁਲਿਸ

ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ., ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 190(1) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਨਾਮਜ਼ਦ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਥਿਤ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ 29 ਸਤੰਬਰ, 2000 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਰੁਣ ਬਜਾਜ ਖਿਲਾਫ ਹੀ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ 1 ਫਰਵਰੀ, 2002 ਤੱਕ ਛੇ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ।

ਛੇ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 190(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਪੜਾਅ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 190(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ 8 ਅਕਤੂਬਰ, 2002 ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਅਧੀਨ 18 ਜੂਨ, 1998 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਭਾਵ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਬਜਾਜ ਅਤੇ ਪਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਬਜਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ 10 ਜੂਨ 1998 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਪੂਜਾ ਨੇਗੀ ਬਿਲਕੁਲ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਸੋਧ ਕੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ 8 ਮਈ, 2003 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਉਕਤ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਉਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਚਾਰਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਉਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਗੌਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ,' ਜੋ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੁਆਰਾ 18 ਜੂਨ, 1998 ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਬਜਾਜ, ਪਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਬਜਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਹਨ। ਬਿਊਰੋ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਪੂਜਾ ਨੇਗੀ, 10 ਜੂਨ, 1998 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਇਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਸਬੂਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਵਾਧੂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਸਮੇਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 190(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰਨਾ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦਾ

ਹੈ। ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਤਹਿਤ ਹੀ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਜਾਣ ਸੀ।

(26) 08 ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ (Anexure P-4) ਦੀ ਇਨਫਰਟਿਊ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 20 ਮਈ, 2003 ਦੇ ਹੁਕਮ (ਅਨੈਕਸਰ ਪੀ-6), ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ (ਅਨੈਕਸਰ ਪੀ-7) ਅਤੇ 27 ਸਤੰਬਰ, 2003 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-9) ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ/ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿਰੁੱਧ ਨਵੀਂ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ